

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Методика дослідження та організація
підготовки дисертаційної роботи»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень ступеня доктор філософії
Код і найменування спеціальності	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 Загальна кількість годин – 90, з яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 14 год, самостійна робота – 60 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	Державна
Факультет, кафедра	Технологій тваринництва та продовольства, Кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробника	Викладачі: Усенко Світлана, д.с.-г. н., к.б.н., с.н.с. контакти: ауд. 443 (навчальний корпус № 4) e-mail: svetlana.usenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/usenko-svitlanaoleksiyivna Фесенко Оксана, к. с.-г. н., с. н. с. Контакти: ауд. 444 (навчальний корпус 4) oksana.fesenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/fesenko-oksana-grygorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва»; «Інноваційні технології переробки продукції тваринництва»; «Розведення сільськогосподарських тварин»; «Селекція сільськогосподарських тварин»; «Годівля сільськогосподарських тварин і технологія кормів»; «Фізіологія травлення і біологія продуктивності сільськогосподарських тварин».
Компетентності	ІК Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а

	<p>також проводити власне наукове дослідження з дотриманням академічної доброчесності, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>ЗК 1 Здатність розв'язувати комплексні проблеми технологій виробництва і переробки продукції тваринництва на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 5 Здатність до використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.</p> <p>СК 1 Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>СК 2 Здатність виконувати оригінальні дослідження. Досягати наукових результатів, які створюють нові знання у технології виробництва і переробки продукції тваринництва та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК 3. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати технічні, правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання наукових і прикладних задач та проведення досліджень.</p> <p>СК 4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові та/або інноваційні проекти у сфері технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК 9. Здатність планувати наукові дослідження та публікувати їх результати.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 1 Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН 2 Глибоко розуміти сучасні проблеми технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, враховуючи світові досягнення в галузі аграрних наук і продовольства з урахуванням етики та академічної доброчесності, техніко-економічних, правових і екологічних аспектів.</p> <p>РН 3 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>РН 5 Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з технологій виробництва і переробки продукції тваринництва та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.</p> <p>РН 6. Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p>

	РН 9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми технологій виробництва і переробки продукції тваринництва державною та академічною іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
формування у здобувачів вищої освіти ціннісного ставлення до комунікації, лідерства, керування емоціями, особистісного розвитку	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
надання аспірантам необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи ознайомлення з формами звітів, методикою підготовки повідомлень, доповідей, наукових статей, дисертацій.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Наукові та науково-педагогічні кадри.</p> <p>Тема 2. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень. Методи наукового пізнання.</p> <p>Тема 3. Теоретичні та експериментальні дослідження у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва.</p> <p>Тема 4. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.</p> <p>Тема 5. Технологія роботи над дисертацією.</p> <p>Тема 6. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень.</p> <p>Тема 7. Порядок захисту та презентація результатів дисертаційної роботи .</p> <p>Тема 8. Етика наукових досліджень.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
МН 1. словесні методи; МН 3. практичні методи; МНСР 1. методи самостійної роботи вдома; МНІ 4. комп'ютерні і мультимедійні методи.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	<i>Наведені у Додатку до силабусу</i>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).
- щодо академічної доброчесності	списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.
- щодо відвідування занять	відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.
- щодо зарахування	Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за

<p>результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapron_eformalnuosvitu.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuy_annya2023.pdf студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. 2. Гавриленко О. П. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. 2008. 172с. 3. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві: навчальний посібник / О.І. Соболев, В.М. Недашківський, Р.А. Петришак та ін.; за редакцією О. І. Соболева. Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 256 с. 4. Петрук В.Г., Володарський Є.Т., Мокін В.Б. Основи науково-дослідної роботи: навч. посіб. Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2005. 144 с. 5. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. Київ, 2003. 116 с. 6. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с. 7. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2006. 352 с. 8. Сінчук О.М., Берідзе Т.М., Барановська М.Л., Данілін О.В., Кальмус Д.О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Кременчук: ПП Щербатих О.В. 2022. 196 с. 9. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с. 10. Строкань О., Мірошніченко М. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: Консп. Лекцій. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с. 	

11. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Київ : Знання, 2006. 307 с.

Допоміжні

1. Артюх О.Ф. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : УМКВО, 1990. 315 с.
2. Горбатєнко І.Ю., Івашина Г.О. Основи наукових досліджень: підручник Херсон, 2001. 342 с.
3. Грищенко І.М., Григорєнко О.М., Борисєйко В.А. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2001. 185 с.
4. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 212с.
5. Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації / упор. С.В. Сьомін. Київ : МАУП, 2002. 184 с.
6. Зосімов А. М., Голік В.П. Дисертаційні помилки : монографія. Харків : ВД «Інжек», 2005. 216 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Закон України Про вищу освіту. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 30.08.2024)
2. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>. (дата звернення 30.08.2024)
3. Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502)Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 30.08.2024)
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text> (дата звернення 30.08.2024)
5. Постанова Кабінету Міністрів Про присудження ступеня доктора філософії <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#n18> (дата звернення 30.08.2024)

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 02 вересня 2024 № 1. Оновлено у зв'язку із введенням в дію стандарту вищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Зміни затверджено на засіданні кафедри засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького протокол від 09 жовтня 2024 року № 4.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

204АС ТВППТ дфд 2024

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів				Разом
	Виконання практичних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	
Тема 1. Наука й наукові дослідження в сучасному світі. Наукові та науково-педагогічні кадри.	-	4			4
Тема 2. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень. Методи наукового пізнання.	5	4			9
Тема 3. Теоретичні та експериментальні дослідження у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва.	5	4			9
Тема 4. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.	5	4			9
Тема 5. Технологія роботи над дисертацією.	5	4			9
Тема 6. Публікування і апробація результатів дисертаційних досліджень.	5	4			9
Тема 7. Порядок захисту та презентація результатів дисертаційної роботи.	5	4			9
Тема 8. Етика наукових досліджень.	5	4			9
Розв'язування тестів			13		13
Екзамен				20	20
Разом	35	32	13	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних робіт та їх захист:

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь.
4	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь.
3	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, добра відповідь з невеликою кількістю неточностей.
2	Виконані всі завдання, викладені не всі результати та висновки по, відповідь задовільна з значною кількістю неточностей.
1	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи:

<i>Кількість балів</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
4	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, чіткі відповіді на додаткові запитання
3	Повністю розкрита відповідь, відмінне виконання завдань самостійної роботи, задовільні відповіді на додаткові запитання
2	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи, допускаються невеликі неточності
1	Неповна відповідь та виконання завдань самостійної роботи

Розв'язування тестових завдань:**Нарахування балів за розв'язування тестів.**

Комплект тестових завдань складається з 13 питань. За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал. Максимальна сума балів за розв'язування тестів складає 13 балів.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – екзамен.

Шкала та критерії оцінювання складання екзамену

<i>Кількість балів при складанні екзамену</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
16-20	Студент логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
11-15	Студент аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного.
6-10	Студент непереконливо відповідає (відсутні приклади), плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях.
1-5	Студент орієнтується в загальних теоретичних питаннях і може згадати окремі питання.